

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita Et Institutio S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris.
Libri Qvinque**

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XXXIX. Ignatij cautio in suis occupandis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

gatus aliquando à ministro, de Ignatio quid sentiret, fontem sibi ait videri oleo profluam, hoc est melleum totum ac suauem; de me vero, intulit minister quid tibi visum est, tu, inquit tranquille admodum asperitatem significans, fons mihi videre aceto profluus, quæ viri responsio valde exhilarauit Ignatium, qui tamen exinde ministrum iussit mitius cum illo agere.

XXXIX.

*Ignatii casus
in suis
occupandis.*

Iam seipsum, & sua quærere, propriâque in causa, velle suum, ac nolle, taeri sollicitè; multo magis, animo destinatum, effectum captare, & persequi; tãcita quædam apud Ignatium fuere præludia Societatis deserendæ, incipiente se iam inde anima Obedientiæ, cui se deuouerat suffurari, suos ita seipsis nudatos volebat, & ad superiorum arbitria dociles, vt est argilla in manu figuli, duci, prompta, & fingi quicquid libuerit; sic æquè volebat ad Theologiam vt ad ianuarum clauis; ad nauigandum in alium orbem, vt ad domum perpetuo seruandam, paratos, & faciles, imo ab eo qui præesset, diuersa in aliquo sentire, censèbat alterum solum pedem in Societate retinere. Quod erat tritum illius monitum, indici ab eo nouitiis solitum quos exceperet in Societatem, monebat siquidem domum ingressuros ipso in limine, velut confinio religionis & sæculi, non fore illic perpetuam, & quietam iis sedem, nisi pede coniunctim utroque, voluntate nimirum, & iudicio limen transilirent, expediti ad omnes illorum nutus, quoscumque illis, Deus præficeret. Eius nihilominus in iubendo modus, de rogante magis, quàm de imperante sapiebat, & sicubi auctoritatis specie opus esset, non aliam à paterna edebat, nempe cum quadam fiducia, & amoris libertate coniunctam: quin & iussis haud raro, vel inexpectatis, vel difficilibus, subdebat vltro iubendi rationes, quo certè nihil fuit procliuus homini, nisi ratione nihil profus mouenti, eaque non humanæ solum ex prudentiæ dictatis, sed caritatis diuinæ hausta, & in suscipiendis rebus summum semper Dei obsequium, tum primo intuitu spectare solita, tum in eo postremum desinere. In adhibendis præterea ad ministeria nostris hominibus, quæ cuiusque natura inclinaret diligentissimè attendebat, vt quoad fieri posset non cuiusque tantum facultati, & dotibus (quorum est interpret ea propensio) sed saluæ quoque gustatuique occurreret, nihil enim violentum durabile, atque illa solum, ferè optimum sortiri finem, ad quæ non imperiosè raptatur voluntas, sed per se libenter, & sponte naturæ procurrit. In assignandis igitur munerum partibus sectabatur hunc morem. Tria cuique proponebat, de quibus ante coram Deo expensis responderent. 1. an essent in omnibus quæ demandarentur obtemperaturi? 2. hoc magis, an illo afficerentur officio? 3. his aut illis rerum conditionibus, vtrum alteri essent prælaturi & præoptaturi? vbi autem in eos incidere, quibus ad ea quæ proposuerat capita nullum suppeteret responsum, aut desiderium, præterquam solius Obedientiæ; tum vero repertis quales maximè optabat, magnopere iis recreabatur. Inter eos inuenit Oliverium Manareum, ex quo exculpi non potuit, tribus ex locis quoram ei dabatur

dabatur optio, vter magis placeret, sed hoc tantum, si mori iuberetur, obediendo libenter moriturum. Huic non absimilis in simili causa Hieronymus Natalis, aliud negavit propendere, nisi vt nullam in partem propenderet.

Præter illam suorum affectuum dominam potestatem, & claram sibi subiectorum perspicentiam; Ignatij gubernationem, duo alia mirè amabilem, & iucundam præstabant, magna de suis Opinio; magnus in illos amor, non personatus, & arte confectus, sed sincerus, & intimè fidus. Nouum prorsus & mirum! persuasisse sibi vnumquemque, in eius benevolentia primas sibi ab eo tribui, vsque ad eò scienter singulis, paternum amorem eiusque argumenta, nulla communis imminutione diuidebat: Nostrorum vero apud illum existimatio, credi vix potest ex illius ore quanta audiretur, de iis enim agebat tanquam hominibus aut metam virtutis eximia affectis, aut incitato ad eam tendentibus: nec dissidebat à lingua mens, sed concors sermoni, sic planè sentiebat: quam opinionem de suis præclaram fouebat caritas à suspicacitate aliena, nec aurem credulam delationibus aduersis commodans. Contra illam quam malè prudentes politici suadent, suspicionem semper in peius arrectâ, aurèsque patulas quiduis de quolibet garrienti; quod vtrumque ad scopum collineet, quem spectant illorum gubernationes, at si semel in religiosas familias subire cœperit, cessurum profecto est in summam earum perniciem. Præter quam quod enim, datur aditus ingens perperam affectis calumniandi sapius, quam iure accusandi; eæ saltem vmbre, & minus purgatae criminationes, suspendunt animum audientis aduersus illos quos ante magnificiebant, plurimumque amabant prius quam eas de ipsis accepissent: ex quo fit, vt omnis postea benevolentia prioris, laudisque significatio, machinamentum videatur arte concinnatum, haud vnquam vero tam simile, quin serius ocyus id tandem deprehendant qui suis in rebus sunt toti oculi. Hinc suspecta videre omnia, in mentis abstrusa sese recipere, auersum premere ab superioribus animum, quo deterius nihil potest inferioribus euenire. Hæc de Ignatio scribens Ludouicus Gonzales; ne Polanco quidem, addit, facile credidisse, sinistri aliquid de aliis referenti, licet pari vir æquitate ac iudicio foret, quam difficultatem malè de aliis opinandi sapientissimam fuisse B. Bernardi sententia ostendit, *Est item vitium, inquit, Eugenium alloquens, cuius*

XL.

Ignatij magna de suis opinio, & in eos amor.

L. 2. de confid.

si te immunem sentis, inter omnes quos noui, ex his qui cathedras ascenderunt sedebis me iudice solitarius, quia veraciter singularitè que lenasti te super te, iuxta prophetam, facilitas credulitatis hæc est, cuius callidissima vulpecula magnorum neminem comperi satis cauisse versutias. Inde eis ipsis pro nihilo ira multa, inde innocentium frequens addictio, inde præiudicia in absentes. Verum quia tam potest gubernationi obesse, si nulla penitus excipiat delatio, quam si quælibet indiscriminatim vndeuis admittatur, iubebat frequenter Ignatius, qui ad se aliquid de aliorum erroribus deferrent, quæ scitu & remedio egere crederent, scripto dare; tunc vero maxime si vehementius